آزادسازی پول توقیف‌شده گاز ایران در انگلیس

معاون وزیر نفت با اشاره به آزادسازی بخشی از پول‌های گازی بلوکه‌شده ایران در انگلیس اعلام کرد: به زودی بخش باقی‌مانده این پول هم، از سوی شرکت بریتیش پترولیوم به طور کامل آزاد می‌شود. علی کاردور در گفتگو با مهر درباره آخرین وضعیت آزادسازی پول‌های بلوکه‌شده گازی ایران در انگلیس گفت: هم اکنون بخشی از این منابع مالی شرکت ملی نفت مربوط به مشارکت در طرح توسعه و بهره‌برداری در میدان گازی رهوم انگلیس، آزاد شده است. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران تصریح کرد: هم‌اکنون محدودیتی برای ادامه همکاری با شرکت بریتیش پترولیوم انگلیس در پروژه بهره‌برداری از میدان گازی رهوم در آبهای دریای شمال وجود ندارد.

قیمت جهانی نفت افزایش یافت

قیمت جهانی نفت در بازار معاملات آتی روز جمعه به دلیل افزایش امید مبنی بر کاهش تولید از سوی کشورهای غیراوپک، با روند صعودی آغاز به کار کرد.

به نقل از رویترز، بهای جهانی نفت در بازار معاملات آتی روز جمعه به دلیل خوش‌بینی تجار برای توافق غیراوپکی‌ها مبنی بر محدودکردن تولید با افزایش روبرو شد، اما همچنان میزان کاهش تولید نامشخص است. همچنین قرار است در نشست روز شنبه اوپکی‌ها و غیر اوپکی‌ها در «وین» اتریش، بر سر میزان کاهش تولید جلسه‌ای برگزار شود؛ این در حالی است که کشور آذربایجان اعلام کرده که طرح‌هایی را برای کاهش تولید نفت خود در روز شنبه ارائه خواهد کرد.

قطر بخشی از سهام شرکت نفت روسیه را خرید

صندوق مالی استراتژیک قطر از خرید بخشی از سهام شرکت «روس نفت» روسیه خبر داد.

صندوق سرمایه گذاری استراتژی قطر این سهام را با همکاری یک شرکت تجاری به ارزش ۱۰ میلیارد، ۵۰۰ میلیون یورو خریداری کرده و ۱۹ و نیم درصد از سهام روس نفت را در اختیار می گیرد.

این قرارداد به رغم تنش‌های سیاسی میان دوحه و مسکو در زمینه پرونده سوریه در آمدهای اقتصادی خوبی را برای طرفین به دنبال دارد.

قطر در نظر دارد با تغییر مسیر صادرات «ال.ان.جی» از اروپا به غرب آسیا و شبه قاره هند بازارهای این منطقه را تصاحب کند.

تهران نخستین پاتک نفتی را به «داماتو» زد:

آمریکا در لیست سیاه صنعت نفت ایران

ایران در اولین گام پاسخ به تمدید داماتو در حالی قانونی برای ممنوعیت ورود شرکت و کالاهای آمریکایی به صنعت نفت را تصویب می کند که در گام دوم پروژه زمین زدن شیل گس‌های آمریکا کلید زده است. تمدید ۱۰ ساله تحریم‌های «داماتو» که سرمایه گذاری‌های جدید نفتی در ایران به ویژه توسط شرکت‌های آمریکایی را با محدودیت‌هایی روبرو می کند بار دیگر روابط «تهران- واشنگتن» را شکر آب کرد. این تحریم جدید در حالی توسط سنا به صنعت نفت ایران تحمیل می‌شود که پیشتر مقامات مختلف وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران از همکاری و مشارکت با شرکت‌های آمریکایی در صنایع نفت و گاز ایران استقبال کرده بوده و تاکید می کردند: «محدودیتی برای بازگشت شرکت‌های آمریکایی به صنعت نفت ایران در دوران پسا برجام وجود ندارد.» بیژن زنگنه وزیر نفت هم در طول سه سال گذشته تاکنون با تاکید بر اینکه ایران شرکت‌های نفتی آمریکایی را تحریم نکرده است، تاکید کرده بود: «شرکت‌های آمریکایی اگر با ایران قرارداد ببندند تا زمانی که میدان را به تولید نرسانند هیچ بازپرداختی به آنها داده نمی‌شود، حتی اگر تولید شروع شود و به هر دلیل قطع شود بازپرداخت‌ها به این شرکت‌ها متوقف می‌شود.» در طول دوران پیش از اعمال تحریم‌ها فعالیت‌های مشترک بین شرکت‌های ایرانی و آمریکایی در حوزه صنعت نفت تقریبا نزدیک به صفر بود و اگر از همکاری نصف و نیمه شرکت «هالیبرتون» و شعبه اروپایی «شلمبرژه» بگذریم تقریبا اکثر شرکت‌های بزرگ آمریکایی همچون شورون، کونکو فیلیپس، اکسون موبیل و ... عملا هیچگونه فعالیتی به صورت مستقیم و غیرمستقیم در صنعت نفت ایران نداشته‌اند.

همزمان با تصویب دوره تمدید تحریم داماتو توسط سنای آمریکا، هفته جاری شرکت انگلیسی-هلندی شل به عنوان یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های فعال در بخش بالادستی نفت جهان با شرکت ملی نفت ایران تفاهم نامه‌ای به منظور توسعه سه میدان نفت و گازی امضا کرد.

این تفاهم نامه جدید نفتی در حالی بین ایران و شل انگلیس امضا می‌شود که در طول چند هفته گذشته تاکنون چندین تفاهم نامه همکاری با شرکت‌های بزرگ نفتی اروپایی و آسیایی از جمله موافقت نامه اصولی توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی به ارزش ۴.۸ میلیارد دلاری با شرکت توتال فرانسه امضا شده است.

از سوی دیگر در حالی ایران به دنبال تعیین تکلیف روند توسعه میادین نفت و گاز خود در دوران پسا برجام بوده که اخیرا اوپکی‌ها به یک توافق تاریخی برای مدیریت عرضه تولید نفت دست یافته‌اند که مهم‌ترین دستاورد این توافق بزرگ، افزایش قیمت نفت به سطوح بالاتر و رونق گرفتن سرمایه گذاری جدید در کشورهایی همچون ایران بوده که تولید نفت و گاز با کمترین ریسک عملیاتی و توسعه همراه است.

به عبارت دیگر با ورود به دوره گرانی قیمت نفت، شرکت‌های بزرگ بین‌المللی جهان می‌توانند با حضور در بازار ۲۰۰ میلیارد دلاری ایران عملا از مزیت طلایی تولید نفت و گاز کم هزینه و بدون ریسک در ایران استفاده کنند که این مزیت منجر به شکل گیری توافق‌های «برد-برد» در دوران پسابرجام خواهد شد.

■ **گام اول: ورود آمریکایی‌ها ممنوع می‌شود**

به نقل از مهر، همزمان با تمدید دوره تحریم داماتو، طرح مشترکی در دولت و مجلس به منظور اعمال محدودیت‌های جدید در استفاده از کالا، خدمات فنی و مهندسی شرکت‌های آمریکایی در ایران در دست مطالعه و تصویب است.

غلامرضا منوچهری معاون شرکت ملی نفت ایران درباره واکنش احتمالی شرکت نفت به تحریم‌های داماتو که در مرحله نخست سرمایه گذاری‌های نفتی را هدف قرار داده‌اند، گفت: تحریم داماتو پیشتر هم وجود داشته و نکته قابل توجه آن است که در دهه ۷۰ هم با اعمال این تحریم‌ها، ایران موفق به امضای قرارداد توسعه فاز ۲ و ۳ پارس جنوبی با توتال فرانسه شد.

این عضو هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران با تاکید بر اینکه هم اکنون با گذشته بیش از ۲۰ سال از امضای قرارداد توسعه فاز ۲ و ۳ پارس جنوبی، هم اکنون مشغول تکمیل و بهره‌برداری فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی هستیم، تصریح کرد: بر این اساس عملا تحریم داماتو تاثیری بر روند توسعه صنعت نفت و گاز ایران ندارد.

این مقام مسئول در پاسخ به این پرسش که آیا طرح تنبیهی برای شرکت‌های نفتی آمریکایی پیش بینی شده است؟ اظهار داشت: هم اکنون در دولت و مجلس شورای اسلامی طرحی در مرحله بررسی و تصویب است.

منوچهری در پاسخ به پرسش دیگر مهر که آیا در صورت تصویب این طرح‌ها در شرکت ملی نفت ایران اجرایی خواهد شد؟ توضیح داد: در صورتی که هر طرح محدودیت سازی در دولت و یا مجلس به تصویب برسد آماده اجرای آن در شرکت ملی نفت ایران هستیم.

■ **گام دوم: گاز ایران «شیل گس» آمریکا را زمین می‌زند**

احمد جزایری در تشریح سود و زیان‌های دولت آمریکا از تمدید دوره تحریم داماتو، گفت: با بسیاری از کشورهای جهان به ویژه ذخایر شیل گس آمریکا از حیث ارزش حرارتی (BTU)، برداشت برش‌های مختلف گازی همچون اتان، پروپان، بوتان و ... دارای ویژگی‌های متمایزتری است.

جزایری با بیان اینکه امریکا از حدود چهار سال قبل سرمایه گذاری عظیم بر روی توسعه و تولید گاز از ذخایر نامتعارف خود را آغاز کرده است، اظهار داشت: همزمان با آغاز سرمایه گذاری گازی آمریکایی‌ها، عملا صنعت گاز ایران به دلیل اعمال تحریم توسعه کمتری داشته است و با ورود به دوره پسابرجام ایران می‌تواند با جذب سرمایه گذاری، انتقال دانش، تکنولوژی‌های نوین و امضای قراردادهایی با شرکت‌هایی همچون شل و توتال نسبت به توسعه میادین بزرگ گازی خود همچون کیش، پارس جنوبی، پارس شمالی، زاگرس جنوبی و جمع آوری گازهای همراه نفت اقدام کند.

این تحلیلگر بازار نفت و گاز با تاکید بر اینکه ظرفیت تولید گاز ایران سال آینده با بهره برداری از تعدادی از فازهای جدید پارس جنوبی از مرز یک میلیارد مترمکعب در روز عبور می کند، یادآور شد: علاوه بر این با توسعه سایر میادین گازی کشور پتانسیل تولید روزانه بیش از یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون مترمکعب گاز در ایران وجود دارد.

وی با بیان اینکه در کنار افزایش تولید گاز، ظرفیتی هم برای تولید سایر محصولات جانبی گاز طبیعی همچون میعانات گازی میعانات گازی، اتان، پروپان، بوتان و ... فراهم می‌شود، تاکید کرد: این محصولات گازی هم می‌تواند خوراک صنایع پتروشیمی کشور را تامین کند.

جزایری با اشاره به مزیت‌های متعدد تولید گاز ارزان قیمت در ایران، گفت: با محدودسازی ورود شرکت‌های آمریکایی به ایران عملا شرکت‌های اروپایی، چینی و روسی از این فرصت برای توسعه صنعت گاز و مشارکت در حوزه‌های مختلف گازی کشور استفاده می کنند که این بزرگترین تهدید برای صنعت نوپای «شیل گس» آمریکا است.

این کارشناس اقتصاد انرژی با بیان اینکه ایران از مزیت صادرات LNG و گاز از مسیر خط لوله به کشورهای اروپایی برخوردار است، خاطرنشان کرد: با توجه به افزایش قیمت نفت و غیبت آمریکایی‌ها، قطعا شرکت‌های اروپایی و آسیایی از این فرصت طلایی برای مشارکت گازی با ایران استفاده خواهند کرد که تکمیل این زنجیره قطعا اختلالاتی در تحقق رویای آمریکا برای تبدیل به یک کشور صادر کننده گاز ایجاد می کند.

توافق اخیر اوپک عملا در کنار افزایش قیمت نفت، رونقی در حوزه سرمایه گذاری در صنایع نفت و گاز جهان ایجاد می‌شود که در این بین ایران از مزیت‌های طلایی برای سرمایه گذاری کم ریسک برای شرکت‌های خارجی برخوردار است.

این تحلیلگر بازار نفت با تاکید بر اینکه هم اکنون جهان وارد عصر گازی شده و عملا دوره نفت خام رو به پایان است، تصریح کرد: گزارش تمامی موسسات تحقیقاتی و اطلاعاتی جهان نشان می‌دهد که تقاضا برای مصرف گاز طبیعی در مقایسه با نفت خام رو به افزایش بوده و عملا در یک افق ۱۰ ساله سهم گاز طبیعی در مقایسه با نفت خام با افزایش چشمگیری مواجه می‌شود.

به گفته این کارشناس اقتصاد انرژی، مطابق با گزارش چند روز قبل آژانس بین‌المللی انرژی تا ۲۴ سال آینده تقاضا برای گاز طبیعی در سبد انرژی جهان با افزایشی حدود ۱.۵ برابری همراه خواهد شد.

وی با بیان اینکه در حال حاضر امنیت انرژی کشورهای اروپایی بیش از آنکه به نفت وابسته باشد به گاز طبیعی وابسته شده است، اظهار داشت: هم اکنون ایران با ۳۴ تریلیون مترمکعب بزرگترین ذخایر گاز جهان را در اختیار دارد و در کنار ذخایر عظیم، مشخصات گاز ایران در مقایسه

جریمه مشترکان پرمصرف آب؛ در دستور کار دولت

قائم مقام وزیر نیرو گفت: طرح برخورد و جریمه مشترکان پرمصرف را به دولت ارائه می دهیم و به احتمال زیاد، بحث جریمه مشترکان پرمصرف آب تا پیش از پایان سال جاری در دستور کار دولت قرار می گیرد.

«ستار محمودی» در گفت‌وگو با تسنیم اظهار داشت: تدوین نظامی بازدارنده برای اصلاح الگوی مصرف آب در کشور موضوع مهمی است که باید مورد توجه دولت و مجلس قرار گیرد.

وی افزود: یکی از راه‌های اصلاح الگوی مصرف آب، فرهنگ‌سازی است که سالهاست کم و بیش مورد توجه دستگاههای ذیربط قرار دارد اما تجربه نشان داده که فرهنگ سازی بدون اعمال ابزارهای بازدارنده قیمتی، برای بخشی از مصرف کنندگان تأثیر چندانی ندارد.

قائم مقام وزیر نیرو با بیان اینکه "ابزار هشدار دهنده قیمتی می تواند بازدارندگی مناسبی در خصوص برخی مشترکان پرمصرف داشته باشد"، گفت: می توانیم اقدام به اعمال یک هشدار قیمتی برای جریمه مشترکان پرمصرف در زمان‌های خاص کنیم تا مشترکینی که دو تا سه بار اخطار دریافت می کنند اما نسبت به اصلاح روند مصرف آب شرب توجهی نشان نمی دهند، مورد جریمه قرار گیرند. وی ادامه داد: در بسیاری از نقاط دنیا وقتی کالایی کم و مصرفش زیاد است، برای جلوگیری از مصرف بی رویه آن کالا و مدیریت تقاضای آن، با قیمت بازی می کنند تا زمانی که محدودیت آن کالا رفع شود؛ در خصوص آب شرب نیز ما امروز با محدودیت مواجه ایم و ناچاریم با ابزارهای کارآمد، مثل جریمه مشترکان پرمصرف، نسبت به مدیریت تقاضا در این بخش اقدام کنیم. محمودی با اشاره به اینکه "در دوره‌های قبلی اقدام به ارائه طرح جریمه مشترکان پرمصرف کرده بودیم"، اذعان داشت: وزارت نیرو موفق به گرفتن تأییدیه دولت برای برخورد با مشترکان پرمصرف در قالب اعمال جریمه‌های قیمتی شده بود اما این طرح مورد تأیید و تصویب مجلس شورای اسلامی قرار نگرفت. وی افزود: در سال آبی جاری با توجه به افت شدید میزان بارش‌ها در نقاط مختلف کشور و به منظور مدیریت بخش تقاضا در پیک مصرف آب تابستان ۹۶ ، طرح برخورد و جریمه مشترکان پرمصرف را به دولت ارائه می‌دهیم و به احتمال زیاد، بحث جریمه مشترکان پرمصرف آب تا پیش از پایان سال جاری در دستور کار دولت قرار می گیرد. قائم مقام وزیر نیرو خاطرنشان کرد: پس از آنکه موفق به گرفتن تأیید دولت شدیم امیدوارم که با ارائه توضیحاتی که بر اساس واقعیت‌های شرایط آبی کشور است، بتوانیم موافقت مجلس را نیز بدست آوریم. این مقام مسئول با بیان اینکه "در برخورد با مشترکانی که چند برابر دیگر مشترکان، آب مصرف می کنند فقط دو راه وجود دارد"، گفت: یا باید نسبت به قطع آب مشترکان پرمصرف اقدام کنیم یا اینکه تلاش کنیم با اعمال جریمه‌های قیمتی، نسبت به اصلاح الگوی مصرف در این بخش از مشترکان گام برداریم.

پرواز اوپک و غیر اوپک به سمت بهبود قیمت‌ها اوج می گیرد؟

اوپک و غیر اوپک دو بال پرواز بازار جهانی نفت به سوی بهبود قیمت‌ها و تعادل مازاد عرضه در این بازار محسوب می‌شوند؛ به طوری که چنانچه یک بال از وظیفه خود سر باز زند، تلاش بال دیگر راه به جایی نخواهد برد. به نقل از ایسنا، مازاد عرضه اوپک و عدم تعادل بین عرضه و تقاضا در بازار جهانی نفت که باعث کاهش قیمت نفت و ضرر رساندن به اقتصاد کشورهای عضو شده بود، این کشورها را بر آن داشت تا گرد هم جمع شوند و با اتخاذ تصمیمی اضاع را بهبود بخشند. این گردهمایی در ۳۰ نوامبر (۱۰ آذرماه) در وین به وقوع پیوست و اعضای اوپک در این اجلاس در مورد تصمیمی که در الجزایر مبنی بر سهمیه بندی تولید گرفته بودند به گفت و گو نشستند. حاصل این گفت و گو چیزی نبود، جز کاهش تولید ۴.۵ درصدی هر عضو اوپک به جز کشورمان که قرار است میزان تولیدش به میزان قبل از تحریم‌ها بازگردد. قرار شد تولید اعضای اوپک از ابتدای سال ۲۰۱۷ به مدت شش ماه از حدود ۳۳ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه به ۳۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه برسد تا مشکل مازاد عرضه اوپک برطرف شود. از آنجاکه برقرار کردن توازن در بازار جهانی نفت به تنهایی از عهده اوپک که ۴۰ درصد نفت جهان را تولید می کنند، بر نمی آید، کشورهای غیر اوپک نیز قول همکاری دادند و قرار شد این کشورها ۶۰۰ هزار بشکه از تولید خود بکاهند. در این راستا رییس جمهور کشور روسیه که بزرگ‌ترین تولید کننده غیر اوپک محسوب می‌شود در تماس تلفنی قول کاهش ۳۰۰ هزار بشکه‌ای نفت این کشور را به رییس جمهور کشورمان داد. زیر و بم همکاری اوپک با غیر اوپک قرار است در اجلاسی که فردا بین این دو گروه در وین برگزار می‌شود، مشخص شود. نشستی که طبق اخبار خبرگزاری رویترز، تنها پنج کشور غیر عضو سازمان اوپک شامل جمهوری آذربایجان، قزاقستان، عمان، مکزیک و روسیه امادگی خود را برای حضور در آن اعلام کرده‌اند. به گفته این خبرگزاری، برخی منابع اوپکی اطمینان دادند که تولیدکنندگان غیر عضو این سازمان قادرند تعهد کاهش تولید نفت را عملیاتی کنند. این منابع گفتند تصمیم دشواری نیست، این کشورها می‌توانند طرح کنونی را اجرایی کنند. برخی منابع دیگر اوپک با تردید درباره پایبندی کشورهای غیر عضو اعلام کردند که باید تا امروز شنبه منتظر بود. منبع سوم این سازمان نیز گفت احتمال کاهش ۵۰۰ هزار بشکه در روز از تولید نفت تولیدکنندگان غیر عضو بیشتر است. اجلاس مذکور به قدری حائز اهمیت است که کارشناسان اعتقاد دارند اگر کشورهای اوپک بر تعهد خود مبنی بر کاهش تولید پایدار باشند، اما کشورهای غیر اوپکی این کاهش تولید را جبران کنند باز هم بازار به نتیجه نمی‌رسد و برای اوپکی‌ها و غیر اوپکی‌ها ضرر دارد؛ بنابراین همه باید متعهد باشند که برای افزایش قیمت تولید خود را کاهش دهند. به گفته کارشناسان، جلسه اوپک و غیر اوپک تکلیف اوپک را روشن کرده و ابهامی که در مورد توزیع نفت توسط کشورهای غیر اوپک وجود دارد را برطرف می کند.

توافق «اوپک» و «غیر اوپک» هم تاریخی می‌شود؟

ادامه از صفحه اول

...این تهدید در حالی برای توافق اوپک وجود دارد که به زعم کارشناسان توافقی که در وین برای کاهش تولید میان اعضای اوپک شکل گرفت، سندی ارزشمند در همکاری میان کشورهای عضو اوپک، با وجود اختلاف‌های عمیق بین آنها است.

سربلند بیرون آمدن این توافق از آزمونی که پیش رو دارد، به دو مساله بستگی دارد؛ همراهی روسیه به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده غیر اوپک و برنامه افزایش تولید از سوی لیبی و نیجریه و نیز اخبار نگران کننده افزایش تولید مکزیک با واگذاری حق امتیازهای تازه حفاری و برداشت نفت در میدان‌های نفت و گاز واقع در آب‌های عمیق. بعد از لیبی، نیجریه دیگر عضو اوپک است که تولیداتش با وجود حمله به خطوط انتقال نفت در ماه اکتبر، ۱ میلیون و ۶۲۸ هزار بشکه گزارش شده است.

وزیر نفت این کشور در تازه‌ترین اظهارنظر اعلام کرده است که در حال حاضر تولیدات این کشور به سطح ۱,۹۵ میلیون بشکه در روز بازگشته است. با این وجود این احتمال مطرح می‌شود که ۱۵۰ هزار بشکه از میزان اعلام شده از سوی وزیر نفت نیجریه، شامل میعانات گازی باشد که در محاسبات اوپک ارزیابی نمی‌شود. تمام اینها به این معنی است که اوپک باید در جلسات بعدی خود، نقش پررنگ‌تری برای ایجاد تعادل پایدار در بازار جهانی نفت ایفا کند. همچنین در خاورمیانه، جایی که قرار است بیشترین کاهش تولید اتفاق بیفتد نیز نشانه‌هایی مشاهده می‌شود که حکایت از افزایش تولید قبل از اعمال کاهش‌ها دارد.

با اتفاقات اخیر بر همگان آشکار شده است که اوپک و غیر اوپک دو بال پرواز بازار جهانی نفت به سوی بهبود قیمت ها و تعادل مازاد و عرضه در این بازار محسوب می شوند و چنانچه یک بال از وظیفه خود سر باز زند، تلاش بال دیگر راه به جایی نخواهد برد. برای اوپکی‌ها دیدیم که مازاد عرضه اوپک و عدم تعادل بین عرضه و تقاضا در بازار جهانی نفت که باعث کاهش قیمت نفت و ضرر رساندن به اقتصاد کشورهای عضو شده بود، این کشورها را بر آن داشت تا گرد هم جمع شوند و با اتخاذ تصمیمی اضاع را بهبود بخشند.

به همین دلیل برقرار کردن توازن در بازار جهانی نفت به تنهایی از عهده اوپک که ۴۰ درصد نفت جهان را تولید می کنند، بر نمی آید، و قرار بر این شده است که کشورهای غیر اوپک نیز همکاری کرده و این کشورها ۶۰۰ هزار بشکه از تولید خود بکاهند. در نهایت قرار است در اجلاسی که امروز بین این دو گروه در وین برگزار می شود، همکاری اوپک و غیر اوپکی‌ها مشخص شود. نشستی که طبق اخبار خبرگزاری رویترز، تنها پنج کشور غیر عضو سازمان اوپک شامل جمهوری آذربایجان، قزاقستان، عمان، مکزیک و روسیه آمادگی خود را برای حضور در آن اعلام کرده‌اند. اجلاس مذکور به قدری حائز اهمیت است که کارشناسان اعتقاد دارند اگر کشورهای اوپک بر تعهد خود مبنی بر کاهش تولید پایدار باشند، اما کشورهای غیر اوپکی این کاهش تولید را جبران کنند باز هم بازار به نتیجه نمی‌رسد و برای اوپکی‌ها و غیر اوپکی‌ها ضرر دارد؛ بنابراین همه باید متعهد باشند که برای افزایش قیمت تولید خود را کاهش دهند.

به گفته کارشناسان، جلسه اوپک و غیر اوپک تکلیف اوپک را روشن کرده و ابهامی که در مورد توزیع نفت توسط کشورهای غیر اوپک وجود دارد را برطرف می کند.

پیشخوان

۵۰ درصد منابع آب زیرزمینی استفاده شده است

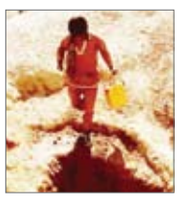

معاون دفتر برنامه ریزی کلان آب و آبفا وزارت نیرو با بیان این که حدود نیمی از منابع آبی زیرزمینی کشور معادل ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیارد مترمکعب استفاده شده است، گفت: قوانین موجود پاسخگوی بحران آب کشور نیست. به نقل از تسنیم، هدایت فهمی در برنامه گفتگوی ویژه خبری شبکه دو سیما افزود: سالانه بیش از شش میلیارد مترمکعب از منابع آب زیرزمینی اضافه برداشت می‌شود و میزان تجمعی آب ۱۲۰ میلیارد مترمکعب است.

وی گفت: پیش از انقلاب اسلامی ۱۳ سد در کشور وجود داشت اما اکنون ۶۵۳ سد با حجم ذخیره آب ۳۵ میلیارد مترمکعب وجود دارد. فهمی افزود: با قنوات و سازه‌های قدیمی نمی توانستیم جمعیت کنونی کشور را در ارائه خدمات آبرسانی اداره کنیم.

وی با بیان اینکه ۱۱ برنامه وزارت نیرو برای تعادل بخشی به آبهای زیرزمینی است، گفت: قوانین موجود پاسخگوی بحران آب کشور نیست. معاون دفتر برنامه ریزی کلان آب و آبفا افزود: برخی قوانین مجلس شورای اسلامی از جمله قانون مجوز دادن به همه چاه‌های غیرمجاز که سال ۸۵ تصویب شد یا دریافت حقابه از آب‌های زیرزمینی به بحران آب دامن زد. فهمی گفت: میزان مصرف آب کشور ۱۰۰ میلیارد مترمکعب در حالی که میزان آب تجدیدپذیر ۱۰۵ میلیارد مترمکعب است. وی افزود: باید بین مصارف و منابع آب تعادل ایجاد کنیم. فهمی گفت: با توجه به ۳۲ میلیارد مترمکعب پساب، نیاز به شبکه‌های پیشرفته جمع آوری و تصفیه فاضلاب داریم. وی افزود: چهار میلیارد مترمکعب فاضلاب شهری و صنعتی کشور است که تصفیهٔ آنها هزینهٔ بسیاری دارد. معاون دفتر برنامه ریزی کلان آب و آبفا گفت: در حوزه آب، وزارت نیرو اختیارات بیشتری نیاز دارد. فهمی افزود: دو ماه است تدوین سند ملی آب کشور آغاز شده است و تا سه ماه آینده به پایان می‌رسد و به مجلس شورای اسلامی ارائه می‌شود. وی گفت: بر اساس مصوبه شورای عالی آب، وزارت نیرو میزان تاب آوری منابع آب کشور و وظایف دستگاه‌ها در این زمینه را به آنها اعلام کرده است. فهمی افزود: بر اساس برنامه ریزی وزارت نیرو، میزان مصرف آب کشور باید از یکصد میلیارد مترمکعب به ۸۹ میلیارد مترمکعب کاهش یابد و حقابه زیست محیطی نیز دریافت شود. فرشاد فرهادی مدرس و محقق منابع آب نیز در این برنامه گفت: برداشت بی رویه از چاه‌های آب و تخلیه فاضلاب از علل نشست زمین در دشت استان تهران است. وی افزود: سالانه این دشت چند میلی متر نشست می کند. فرهادی با بیان اینکه در مدیریت بهینه منابع آب باید از خرد جمعی استفاده کرد گفت: در این زمینه نیاز به برنامهٔ زمان بندی شده و تفکیک وظایف برای بررسی کمی عملکردها داریم. وی افزود: در بحث قوانین مربوط به آب نیز کمبود قانون وجود ندارد. این مدرس و محقق منابع آب دربارهٔ مصوبه مجلس برای دادن مجوز به چاه‌های بدون جواز گفت: ممکن است این مصوبه برای استفاده عادلانه همه از منابع آب زیرزمینی باشد اما دست وزارت نیرو در این زمینه بسته نبوده است و این وزارتخانه می‌توانست تخصیص‌ها را از منابع آب زیرزمینی عادلانه کند. فرهادی افزود: باید به جای استفاده از آب شیرین کننده‌های خلیج فارس و انتقال هزاران کیلومتری این آب به فکر استفاده از آب‌های ژرف باشیم.

سراب کاهش آلودگی هوا ناشی از پذیرش توافق‌نامه پاریس

در حالی لایحه پذیرش توافق‌نامه پاریس توسط ایران با ادعای کمک به کاهش آلودگی هوای کلان شهرها به تصویب مجلس رسید که گازهای گلخانه‌ای ارتباطی با آلودگی هوا ندارند و در شمول گازهای آلاینده قرار نمی گیرند. به نقل از فارس، در جریان بررسی لایحه توافق‌نامه تغییرات آب و هوایی پاریس در جلسه ۲۳ آبان ماه مجلس شورای اسلامی، تعدادی از نمایندگان حامی آن، علت موافقت خود با پیوستن ایران به این توافق‌نامه را کمک به کاهش آلودگی هوا عنوان کردند. به عنوان مثال، حسن نوروزی، نماینده رباط کریم در موافقت با تصویب این لایحه گفت: «با توجه به تغییرات آب و هوایی در کشور ضروری است که با پیوستن به این توافقنامه‌ها و استفاده از تجارب کشورهای دیگر در کاهش آلودگی هوا بهره‌مند شویم». در حالی نمایندگان مجلس برای کمک به حل مشکل آلودگی هوا به عنوان یکی از مسائل اصلی کلان‌شهرهای کشور در سال‌های اخیر، با پیوستن ایران به توافق نامه پاریس موافقت کردند که این امر کمکی به کاهش آلودگی هوای کلان شهرها نخواهد کرد. توضیح آنکه مهم‌ترین آلاینده‌های هوا شامل گازهای، Sox، NOx، Pb و ذرات معلق مانند PM۲,۵، PM۱۰ هستند که در روزهای سرد سال به دلیل وارونگی هوا و انباشت آن‌ها در اتمسفر نزدیک سطح زمین، منجر به آلودگی هوای کلان شهرها می‌شوند. اما نکته مهم این است که عناصر و گازهای آلاینده هوا ارتباطی با گازهای گلخانه‌ای ندارند زیرا گازهای گلخانه‌ای شامل گازهایی مانند CO۲، CH۴، N۲O و بخار آب هستند و در پدیده‌ی جذب حرارت ساطع شده از سطح زمین تأثیر گذارند و جزو آلاینده‌های هوا به حساب نمی‌آیند. از سوی دیگر هم توافق‌نامه پاریس با هدف کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای به خصوص دی‌اکسید کربن تدوین شده است و براساس آن، تمامی کشورهای عضو کنوانسیون تغییرات آب و هوا سازمان ملل در صورت پذیرش این توافق‌نامه ملزم به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای خود هستند تا از گرمایش زمین تا بیش از ۲ درجه جلوگیری شود. در نتیجه، پذیرش توافق‌نامه پاریس به‌امید کاهش آلودگی هوای کلان‌شهرها سرابی بیش نیست. علاوه بر این، نگرانی‌های زیادی درباره پذیرش توافق نامه پاریس توسط ایران مطرح است که نشان می‌دهد تأیید مصوبه مجلس درباره پیوستن ایران به این توافق‌نامه توسط شورای نگهبان می‌تواند در آینده چالش‌های جدید و مهمی را برای کشور به همراه داشته باشد:

اولا: اجبار کشورها به کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای در توافق‌نامه پاریس، منجر به کاهش استفاده و فروش نفت و گاز در دنیا می‌شود. این در حالی است که کشورهای در حال توسعه مانند ایران در مسیر پیشرفت، نیاز به مصرف این سوخت‌ها برای احداث زیر ساخت‌ها و دستیابی به رشد اقتصادی دارند. در نتیجه، پذیرش این توافق‌نامه می‌تواند زمینه عقب افتادگی اقتصادی و صنعتی کشورهای در حال توسعه باشد. جالب اینجاست که امریکا علت کنار کشیدن از توافق آب و هوایی قبلی یعنی پیمان کیوتو را جلوگیری از کاهش توسعه اقتصادی در این کشور عنوان کرده بود.

ثانیا: بر اساس توافق‌نامه پاریس، کشورها در سال‌های آینده باید تعهدات بیشتری را بپذیرند و در برای اجرای آن‌ها بکوشند. بنابراین توافق‌نامه پاریس می‌تواند به ابزاری برای فشار سیاسی بر کشور در سال‌های آینده مانند ابزارهایی چون حقوق بشر و انرژی هسته‌ای تبدیل شود زیرا در صورتی که کشور قادر به اجرای تعهدات خود نباشد با تهدیداتی چون تحریم‌های جدید روبرو است.